

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛІСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет права, публічного управління
та національної безпеки
Кафедра економічної теорії,
інтелектуальної власності та публічного
управління

Кваліфікаційна робота
на правах рукопису

ВЕНДЕР ОЛЬГА ОЛЕКСАНДРІВНА
(прізвище, ім'я, по батькові здобувача вищої освіти)

УДК 351.74
(індекс)

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
УПРАВЛІННЯ ГАЛУЗЗЮ КУЛЬТУРИ В УМОВАХ
ВОЄННОГО СТАНУ
(тема роботи)

281 «Публічне управління та адміністрування»
(шифр і назва спеціальності)

Подається на здобуття освітнього ступеня магістр
кваліфікаційна робота містить результати власних досліджень. Використання
ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне
джерело

О. О. ВЕНДЕР
(підпис, ініціали та прізвище здобувача вищої освіти)

Керівник роботи
ВОЙТЕНКО Архип Борисович
(прізвище, ім'я, по батькові)
кандидат наук з державних наук, професор
(науковий ступінь, вчене звання)

Висновок кафедри економічної теорії, інтелектуальної власності та публічного управління

за результатами попереднього захисту: **ВЕНДЕР Ольгу Олександрівну**
допущено до захисту.

Протокол засідання кафедри економічної теорії, інтелектуальної власності та публічного управління № _____ від «_____» грудня 2023 р.

Завідувач кафедри економічної теорії, інтелектуальної власності та публічного управління

к.е.н., професор
(науковий ступінь, вчене звання)

_____ (підпис)

Валентина ЯКОБЧУК
(власне ім'я, прізвище)

«_____» грудня 2023 р.

Результати захисту кваліфікаційної роботи

Здобувач вищої освіти **ВЕНДЕР Ольга Олександрівна** захистив
(прізвище ,ім'я, по батькові)

кваліфікаційну роботу з оцінкою:
сума балів за 100-бальною шкалою _____
за національною шкалою _____

Секретар ЕК

_____ - _____
(науковий ступінь, вчене звання)

_____ (підпис)

Настасія ПУГАЧОВА
(власне ім'я, прізвище)

АНОТАЦІЯ

ВЕНДЕР О. О. **Управління галуззю культури в умовах воєнного стану.** Кваліфікаційна робота на здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня «Магістр», спеціальність «Публічне управління та адміністрування», – Поліський національний університет, м. Житомир, 2023 рік.

В кваліфікаційній роботі представлено теоретичне узагальнення і науково-прикладне вирішення проблеми управління галуззю культури в умовах воєнного стану. Розкрито сутність управління галуззю культури в умовах воєнного стану, визначено основні концептуальні підходи управління галуззю культури в умовах воєнного стану. Визначено особливості державного управління сферою культури та мистецтва в умовах суспільних трансформацій; здійснено аналіз динаміки кількості закладів культури і мистецтва в Україні. Запропоновано стратегічні напрями державного управління в сфері культури та мистецтва України.

Ключові слова: державне управління, сфера культури та мистецтва, розвиток культури, реформа міністерства культури, стратегія розвитку сфери культури та мистецтва.

SUMMARY

VENDER O. **Management of the industry of culture under the conditions of marital state.**

Qualification work for a master's degree in specialty 281 – Public Administration and Management – Polissia National University, Zhytomyr, 2023

The qualification work presents a theoretical generalization and a scientific-applied solution to the problem of managing the cultural sector under martial law. The essence of managing the cultural sector under martial law is revealed, and the main conceptual approaches to managing the cultural sector under martial law are defined. The peculiarities of state management of the sphere of culture and art in the conditions of social transformations are determined; an analysis of the dynamics of the number of cultural and art institutions in Ukraine was carried out. Strategic directions of state administration in the sphere of culture and art of Ukraine are proposed.

Key words: public administration, sphere of culture and art, development of culture, reform of the Ministry of Culture, strategy of development of the sphere of culture and art.

ЗМІСТ

ВСТУП	5
РОЗДІЛ 1. МЕТОДИКА ОСНОВ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ У ГАЛУЗІ КУЛЬТУРИ	7
1.1. Суть існування державного управління у галузі культури	7
1.2. Основні принципи державного управління у галузі культури на світовому значенні	8
ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 1	11
РОЗДІЛ 2. ІСНУВАННЯ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ У ГАЛУЗІ КУЛЬТУРИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	13
2.1. Державне управління галуззю діяльності культури після суцільних змін в Україні	13
2.2. Основні перспективи та фактори для розвитку галузі державного управління культури в майбутньому	18
ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 2	23
РОЗДІЛ 3. ОСНОВНІ НАПРЯМИ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ ГАЛУЗЗЮ ДІЯЛЬНОСТІ КУЛЬТУРИ	25
3.1. Розроблення новітніх способів залучення громадян до активної участі у житті управління сферою культури	25
3.2. Удосконалення новітніх цілей розвитку державного управління культури в умовах воєнного стану із залученням громадян України, та іноземних гостей	29
ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 3	31
ВИСНОВКИ	33
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	37
ДОДАТКИ	39

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. В умовах воєнного стану управління галуззю культури набуває значних змін, які впливають на розвиток та майбутнє існування культури українського народу, що невід'ємно відрізняє нас від інших націй світу. Культура включає в себе різноманітні напрямки свого прояву, тому важливо знати, як вони працюють у режимі воєнного стану.

Метою кваліфікаційної роботи є обґрунтування комплексу розроблених планів роботи галузі культури у воєнному стані, а також стимулювання підвищення розвитку української нації, її свідомості, традицій та культури, що зумовлює вивчення таких завдань:

- розкрити суть державного управління у сфері культури;
- визначити основні напрями участі державного регулювання в сфері управління культури;
- визначити особливості державного управління сферою культури та її напрямками;
- здійснити аналіз впроваджених змін у сфері управління культури у воєнний час;
- визначити стратегічні плани розвитку управління культурою в майбутньому зважаючи на теперішній нестабільний час;

Об'єктом дослідження є процес державного управління сферою культури в умовах воєнного стану.

Предмет дослідження – розвиток та поняття існування державного управління культурою в умовах воєнного стану.

Методи дослідження. У роботі застосовано сукупність загально філософських методів, що дозволяє реалізувати стан розвитку управління галуззю культури в умовах воєнного стану, його концепції, та структури. Основи законодавства в управлінні галуззю культури, а застосування новітніх технологій управління галуззю культури України, та самого м. Житомир.

Елемент наукової новизни кваліфікаційної роботи полягає в визначенні

стратегічних напрямів державного управління у сфері культури в умовах воєнного стану в Україні, які можливі перспективи в даній сфері.

Апробація. Результати дослідження знайдено під час опитування у громадян України, а також знайшли відображення у трьох публікаціях.

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел з 24 найменувань та додатків. Загальний обсяг кваліфікаційної роботи складає 40 сторінок, у тому числі додатки.

РОЗДІЛ 1.

МЕТОДИКА ОСНОВ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ У ГАЛУЗІ КУЛЬТУРИ

1.1. Суть існування державного управління у галузі культури.

В теперішніх умовах державного управління галуззю культури безпосередньо тісно пов'язано з органами державного управління. Культура виступає, як об'єкт державного управління, що являє собою сукупність цінностей, та духовних благ всієї нації суспільства. Тому, органи влади повинні бути спрямовані на покращення якості розвитку державного управління галуззю культури, щоб прирівнюватися стандарту Європейського союзу, бо це головна мета нашої незалежної України. Суть існування галузі культури полягає в великому значенні для всього суспільства українського народу, щоб відокремлювати нашу національну неповторність. Розвиток управління галуззю культури повинен включати безперервне спілкування з громадською частиною країни, постачальника культурних та освітніх послуг, тобто за допомогою семінарів, конференцій, конкурсів, свят та інших напрямків, щоб забезпечити відкритість та підзвітності стратегії управління. У сфері управління галуззю культури виокремлюють основні три сторони, які добровільно зацікавлені та спрямовані на реалізацію і просування розвитку державної політики у сфері культури та управління:

- Перша та головна сторона, що виконує головну роль - це держава (Міністерства культури, органи виконавчої влади, влади державного регулювання, що формують основи політичної діяльності у сфері управління галуззю культури).

- Друга сторона - це постачальники освітніх та інших послугів культури (комунальні, державні та приватні заклади позашкільної, середньої, вищої спеціалізованої освіти, профспілки та інші) [1].

- Та третя сторона, яка відіграє великий вплив на управління галуззю

культури - це громадяни (представники населення, асоціації, громадські організації та об'єднання, які є користувачами послуг культури.

Головним завданням та суттю розвитку управління галуззю культури України є стратегії розвитку української культури. Дана стратегія визначає основні напрямки реформ, які полягають розкривають наступне: [1]

- збереження навчальної неповторності, в основі якої лежить українська культура, що зумовлює вдосконалення правових, економічних та структур;
- у реалізації державної політики у сфері галузі культури;
- посиленні ролі культури у розвитку України шляхом підвищення ефективності взаємодії між урядом та громадянським суспільством;
- забезпечення підтримки з боку держави культурного різноманіття, участь у культурному житті країни;
- удосконаленні культурної освіти, що відіграє надважливу цінність у розвитку.
- формуванні та удосконаленні інформаційно-культурного простору, що надасть можливість сучасного якісного управління галуззю культури.
- підтримці впровадження інноваційних та креативних ідей у культури, і підтримці управління галуззю культури.

В Україні наразі настав період масових змін, які стосуються управління галуззю культури та інших будь-яких інших напрямків діяльності, тому важливим завданням є розуміння влади та народу цінного значення культури для кожного громадянина України.

1.2. Основні принципи державного управління у галузі культури на світовому значенні.

Державне управління галуззю культури має змінюватися, бо сучасний стан прагне якісного рівня надання своїх послуг. Безпосередньо, одним з

прикладів світового значення є країни Європейського союзу, що формують свою національну політичну діяльність, яка спрямована на удосконалення культури свого народу та держави. Щоб розуміти поняття роботи управління культурою в ЄС та досвід їхньої роботи важливо проаналізувати основні правові напрями управління галуззю культури в провідних країнах світу.

Основна робота галузі культури Європейського союзу на даний момент регулюється ст. 167, Розділ «Культура» Лісабонського договору («Договір про функціонування ЄС»), що формує в собі основні важливі моменти договору стосуючи управління культурою. Одним із завдань є охорона та збереження культурної спадщини, розвиток і сучасне функціонування закладів культурного рівня, а також виховання культурного розвитку кожного народу. Так, як країни ЄС прагнуть зберегти та відтворити свою культуру з початку існування та на теперішній час вони розвиваються та вдосконалюють систему управління галуззю культури [9].

Договір про ЄС також надає великого значення розвитку культури та налагодженню культурних відносин. Таким чином, держави-члени ЄС повинні поважати своє культурне та мовне розмаїття та захищати та збільшувати культурну спадщину Європи (стаття 3 Договору про Європейський Союз). Крім того, Договір про Європейський Союз також визначає компетенцію ЄС у сфері культури, особливо заходи підтримки, координації та доповнення діяльності держав-членів ЄС у сфері культури. Це означає, що ЄС не має спільної культурної політики, оскільки це є прямою відповідальністю держав-членів. Зокрема, Договір про Європейський Союз наголошує на важливості підтримки держав-членів у їхньому співробітництві в різних сферах культури, як всередині ЄС, так і з третіми країнами (державами, що не являються членами, або країнами-кандидатами на членство, або країнами-кандидатами) і міжнародними організаціями, зокрема Рада Європи.

Варто зазначити, що у 2014 році народилася спеціалізована українська інституція, метою якої є поширення знань про Україну у світі – Український інститут. Цю ініціативу підтримало керівництво Міністерства закордонних

справ України і заслуга багатьох талановитих українських дипломатів і культурологів, які втілено ідею в життя. Сьогодні Український інститут активно розвивається та розширює свою діяльність. Його робота включає престижні іноземні інституції, такі як British Council, Alliance Française, Goethe-Institut, Association Dante Alighieri, Instituto Cervantes [8].

Український інститут потребує активної підтримки з боку держави і народу. Такої ж підтримки потребує середовище фахівців та ентузіастів, які вивчають українську культурну дипломатію та історію дипломатії нашої країни, діалог із осередками світового культурного буття, пам'ять та збереження культурних об'єктів [7].

Загалом управління галуззю культури на даний час є важливим елементом, який розкриває кожну перлину будь якого народу, що показує свою величність, неповторність та естетичність свої традицій.

До основних принципів державного управління у сфері світової культури належать:

1. Захист культурного розмаїття: країни зобов'язуються захищати та розвивати різноманітні форми культурного самовираження, щоб запобігти культурній гомогенізації під впливом глобалізації.

2. Творчість і свобода самовираження: Забезпечення умов для вільної творчості та вираження думок без цензури, що сприяє розвитку соціокультурного потенціалу.

3. Підтримка культурних індустрій. Заохочувати та підтримувати розвиток та підтримку культурних індустрій шляхом ефективної політики, фінансової підтримки та створення сприятливого середовища.

4. Глобальне співробітництво: країни співпрацюють для обміну культурними цінностями та створення міжнародних проєктів і заходів для сприяння взаєморозумінню.

5. Освіта та доступність: Забезпечте, щоб усі верстви суспільства мали доступ до культурної освіти та можливостей.

Отже, основні принципи державного управління у сфері світової культури включають збереження культурної різноманітності, підтримку міжнародного співробітництва, заохочення культурної дипломатії та забезпечення доступу до культурних цінностей для всіх громадян.

ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 1

За літературними джерелами було проаналізовано суть існування галузі культури в управлінні, та визначено те, що об'єкт державного управління, що являє собою сукупність цінностей, та духовних благ всієї нації суспільства. Тому, органи влади повинні бути спрямовані на покращення якості розвитку державного управління галуззю культури, щоб прирівнюватися стандарту Європейського союзу. Було визначено суть існування галузі культури полягає в великому значенні для всього суспільства українського народу, щоб відокремлювати нашу національну неповторність. За джерелами роботи Міністерства культури було вивчено основні важливі стратегії розвитку української культури, до включає в а себе :

- відтворення, збереження та охорона національно- культурних ресурсів;
- реалізація державної політики у галузі культури;
- забезпечення постійного фінансування з боку держави;
- впровадження та реалізація креативних ідей у розвиток та існування галузі культури.

Одним з важливих завдань є зміни, бо сучасний стан прагне якісного рівня надання своїх послуг. Безпосередньо, одним з прикладів світового значення є країни Європейського союзу, що формують свою національну політичну діяльність, яка спрямована на удосконалення культури свого народу та держави. Країни Європейського союзу діють за статтею 167, розділ «Культура» Лісабонського договору («Договір про функціонування ЄС»), що

формує в собі основні важливі моменти договору стосуючи управління культурою. Одним із завдань є охорона та збереження культурної спадщини, розвиток і сучасне функціонування закладів культурного рівня, а також виховання культурного розвитку кожного народу, до є прикладом розвитку управління галуззю культури для нашої країни.

РОЗДІЛ 2.

ІСНУВАННЯ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ У ГАЛУЗІ КУЛЬТУРИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

2.1. Державне управління галуззю діяльності культури після суцільних змін в Україні та Житомирі у період воєнного стану

На жаль, війна приносить глобальні зміни, які впливають не тільки на загальну економіку країни, а на роботу всіх окремих галузей країни, що утворюють суцільну лінію життя країни. Після повномасштабного вторгнення управління галуззю культури зазнало великих змін, нових правил та можливості користуватися культурними ресурсами міст, чи всієї України. Державне управління галуззю діяльності культури після суцільних змін в Україні включає себе реформи для підвищення ефективності та прозорості, стимулювання творчості та розвитку культурної інфраструктури, а також підтримку національної культурної спадщини та розмаїття мистецтв. Зміни спрямовуються на покращення умов для творчих груп і громадських організацій у сфері культури в нові часи життя країни.

З початком повномасштабного вторгнення росії в Україну період воєнного часу погляд на напрямки роботи працівників закладу, як і працівників усіх закладів та підприємств, підпорядкованих управлінню культури змінювався, адже спектр діяльності постійно розширюватися з урахуванням потреб кожного тижня, дня, хвилини, бо війна, яка охопила Україну, проходить не лише на лінії фронту. Великий масштаб змін у системі управління галуззю культури зазнало напрямки діяльності різних сфер культури та їх масового проведення, що скрутно усуває воєнний стан.

До прикладу, бібліотека – це місце навчання та розвитку творчості, місце, де комфортно та зручно почуваються і дорослі, і діти, місце, яке може задовольнити потреби та запити сучасного читача. У роки війни зросла роль бібліотеки як соціокультурного центру громади. Тому в бібліотеці вкрай

необхідно створити сучасний простір, тобто створити зони для розвитку, творчості, розваг тощо. Бібліотека має перетворитися на яскраво оформлений простір, зручний для роботи та привабливий для потенційних відвідувачів. Незважаючи на війну в країні, подальша інформатизація суспільства не припиняється, а інформаційно-комунікаційні технології увійшли в усі сфери людської діяльності. Тому вкрай актуальним є оснащення бібліотек сучасними технологічними аудіовізуальними засобами та надання якісних культурно-освітніх послуг. Необхідне мультимедійне обладнання: інтерактивні дошки, багатофункціональні кіоски, акустичні системи, цифрові екрани, бездротові мікрофони, відеокамери, цифрові фотоапарати тощо.

Кінотеатри організовують благодійні акції у формі безкоштовного перегляду фільмів для підтримки мешканців міст, які постраждали від авіаударів, внутрішньо переміщених осіб та їхніх дітей, шукачів притулку, біженців чи мігрантів, людей, які належать до вразливих верств суспільства (діти-сироти, які втратили батьківське піклування, пацієнти з інвалідністю) Інвалідність в умовах воєнного стану в Україні тощо). У 2022 році кількість безкоштовних кіноглядачів перевищить 2,5 тисячі. Загалом у 2022 році було проведено 23 культурно-масові заходи, а саме: 2 кінофестивалі, 12 спеціальних показів, 4-місячні кінофестивалі, 4 тижні та 10-річні кінопокази з відповідною тематикою чи важливими датами - це стосовно роботи Житомира, та Житомирської області у воєнний стан після повномасштабного вторгнення країни агресора. До прикладу також, дім української культури, як презентаційно-виставковий комплекс у місті Житомирі, різноформатними заходами цього року продовжував виконувати основну місію та завдання – створення потужного культурного, громадсько-політичного та ділового осередку, підвищення іміджу міста за унікальним мульти-культурним змістом, а також надання емоційно-психологічної підтримки у період воєнного стану [12].

За останній рік було впроваджено різного формату заходи: тренінги, творчі вечори, презентації, виставки, конференції, концерти, відкриття нових

клубів, аукціон, майстер класи, які проводились майже щоденно по два – три рази на день. Дім української культури бере активну участь у загальноміських заходах, а саме: серія майстер класів та квестів до таких свят: День Незалежності України, День батька, День матері, Івана Купала, День Житомирян, Всесвітній день вишиванки, День Європи, День туризму; а також День української державності, День Єднання, арт-фестиваль для дітей до Дня житомирян, Великдень, День Конституції України та інші.. Основна та головна робота управління галуззю культури на даний момент - надання емоційно-психологічної підтримки для дітей внутрішньо переміщених осіб, що є одним з головних способів поліпшення ситуації через культуру. Аналіз динаміки опитування наскільки задоволенні українці якості культурних подій (рис. 2.1).

Рис. 2.1. Аналіз якості культурних подій 2023 рр.

Управління культури включає в себе широкий спектр стратегій, підходів і практик, спрямованих на розвиток, підтримку і збереження культурного спадку та творчості в суспільстві. Щоб досягнути поставлені цілі потрібно виконати ряд завдань, що спрямовані не тільки на розвиток галузі культури а й Житомирської територіальної громади в цілому. Якщо до основного управління галуззю культури в м. Житомир, то підпорядковано 10 закладів

культури: 8 бюджетних (6 мистецьких шкіл (5 музичних і одна художня), комунальні заклади: «Міські публічні бібліотеки», «Палац культури»); 2 госпрозрахункових (комунальні підприємства: «Об'єднана дирекція кінотеатрів міста», «Парк»). На даний час повністю збережена мережа закладів культури, які не потерпіли від авіаударів та бомбардування [20].

Безпосередньо. в місті функціонують мистецькі школи – 5 музичних та 1 художня школа, що фінансуються з міського бюджету. Всього працюючих - 344 чол., з них спеціалістів – 326 чол. Викладачі мистецьких шкіл спрямовують свої зусилля на удосконалення навчально-методичної роботи, впровадження нових ефективних форм і методів роботи з метою досягнення високої якості освітнього процесу та враховуючи індивідуальні можливості, запити, інтереси, нахили, здібності учнів відповідно їх віку, психофізичних особливостей, стану здоров'я, що зараз є неодмінною важливою для кожної дитини після постійних повітряних загроз з боку обстрілі країни агресора.

Неодмінно, галузь управління галуззю культура виступає зараз, як емоційна розрядка зважаючи на всі події, які відбуваються на даний момент. Водночас, завдяки культурі в умовах глобалізації та інформаційних війн кожна країна має можливість зберегти власну національну ідентичність. Саме тому культурна політика повинна займати важливе місце в діяльності української держави. На відміну від моделі ефективного управління сферою культури в розвинутих країнах, в Україні більшість рішень, що стосуються сфери культури, мають централізований характер і приймаються відповідними державними інституціями [10].

Вважаємо, що існуюча інституційна структура управління культурою потребує впровадження комплексу заходів щодо її вдосконалення. Вважаємо, що одним із факторів негативних наслідків реформ у соціально-економічній та культурній сферах є явне відставання змін у державному управлінні від процесів у матеріальній та соціальній сферах. Водночас одним із головних недоліків функціонування систем державного управління є паралелізм і

дублювання, тому було проведено друге опитування на тему:” Що заважає відвідувати культурні заходи у воєнний стан?”(Рис. 2.2).

Рис. 2.2. Аналіз опитування, що заважає відвідувати культурні заходи у воєнний стан

Після суцільних змін у культурному управлінні в Україні та Житомирі під час воєнного стану великий висновок полягає в тому, що система культурних інститутів та програм розглядається як важливий елемент стабілізації та підтримки національної ідентичності. Спрямованість на захист культурної спадщини та активна підтримка творчих ініціатив стають стратегічними завданнями, сприяючи єднанню суспільства в умовах випробувань. Пошук основних стратегічних напрямків, що стимулюють розвиток духовної та культурної основи міста, створення концепцій формування іміджу Житомира як культурного центру. Виявлення основних проблем розвитку культури міста, збереження та розвиток культурної спадщини міста і адаптації до проблем сучасних споживачів. Відновлення патріотизму житомир'ян до культурної спадщини та багатства міста, створення культурного середовища для виховання духовного і культурного потенціалу громадян, заохочення жителів Житомира до культурного розвитку [5].

2.2. Основні перспективи та фактори для розвитку галузі державного управління культури в майбутньому

У майбутньому галузь державного управління культурою може зазнати істотних змін. Зокрема, впровадження інноваційних технологій для збільшення доступу до культурних ресурсів та підвищення ефективності управління може стати ключовим фактором. Розвиток міжнародного співробітництва та обміну культурними цінностями також може сприяти розширенню галузі. Крім того, врахування різноманітності та впливу культури на соціальний розвиток може визначити нові напрямки політики у цій сфері. Україна, як країна з багатою історією та національною спадщиною, має значущий потенціал для розвитку галузі державного управління культури. Однією з перспектив може бути вдосконалення системи фінансування культурних проєктів, щоб забезпечити стабільність та стимулювати творчий розвиток. Також, важливим є впровадження інноваційних технологій для покращення доступу громадян до культурних подій та ресурсів. Укріплення міжнародного культурного обміну та співпраці може сприяти взаємному розумінню та популяризації української культури світовими громадянами. Крім того, важливим елементом може бути збереження та відновлення культурної спадщини, зокрема шляхом реставрації пам'яток архітектури та підтримки традиційних ремесел. Врахування різноманітності культурних виявів та активна підтримка культурних ініціатив на різних рівнях можуть сприяти створенню живого та динамічного культурного середовища в Україні.

Для покращення системи управління галуззю культури в Україні в майбутньому можна розглянути кілька ключових заходів:

1. Фінансова підтримка: Забезпечення стабільного та адекватного фінансування культурних проєктів, включаючи підтримку творчих ініціатив та інновацій.

2. Використання технологій: Впровадження сучасних технологій для підвищення доступу до культурних подій, цифровізації колекцій та покращення

ефективності управління.

3. Освіта та свідомість: Розвиток програм освіти у сфері культури для підготовки кваліфікованих фахівців та підвищення культурної свідомості серед населення.

4. Міжнародне співробітництво: Активне залучення до міжнародних культурних ініціатив та обміну, що сприятиме представленню української культури на світовій арені.

5. Збереження спадщини: Посилення заходів з охорони та реставрації культурної спадщини, а також підтримка традиційних ремесел.

6. Громадянська участь: Залучення громадян до процесів прийняття рішень у галузі культури, сприяння активній участі громади в формуванні культурної політики. Ці заходи можуть сприяти створенню динамічної та відкритої культурної області в Україні, яка відповідає викликам сучасності, та наближення до Європейського союзу.

Затримки у розвитку управління галуззю культури виникають через недостатність інвестицій у культурні проекти, відсутність чіткої стратегії використання сучасних технологій, бюрократичні перешкоди в управлінських процесах та недостатню увагу до розбудови інфраструктури в цій сфері. Крім того, конфлікти і непорозуміння в культурному середовищі, а також низька рівність доступу до культурних ресурсів можуть ускладнювати ефективне управління. Тому важливо на майбутнє сформувати чіткий розподіл ресурсів та план управління галуззю культури, щоб реалізувати її розвиток, та удосконалити систему.

В першу чергу надзвичайно актуальним завданням у розвитку управління галуззю культури для України є просування та удосконалення української культури та творців свого народу. Особливо важливо є збільшення культурних заходів за кордоном, тобто виставок, експозицій, гастролей театру, зібрання книг та інших видів діяльності культури, щоб збільшити присутність неповторної індивідуальності української культури в закордонному просторі, що збільшить попит іноземних туристів, які також вплинуть на розвиток

культури в майбутньому. А також, одним із дієвих проектів розвитку управління галуззю культури може слугувати розвиток та впровадження нових видів культурних подій, що буде заохочувати громадську частинку країни та виховувати гідність та патріотизм своєї країни. Основною задачею для Міністерства культури є розроблення майбутнього плану, що буде визначати важливі моменти та концепції культури, тобто:

1) Культура є, була і повинна бути фундаментом суспільного українського життя народу, що повинна відповідати взаємовідносинам із громадською думкою.

2) Культура повинна стати, як одна єдина цілісність України та розвиватися в сучасних умовах, навіть у воєнний стан, щоб забезпечити якісне виконання свої обов'язків та послуг у соціально-економічному житті країни.

3) Удосконалення новітніх технологій, які стануть просуванням у сучасний світ багатьох сфер культури. Наприклад, розроблення виставок для людей з вадами зору, збільшення фестивалів, ярмарок та культурних заходів в країни.

4) Просування української культури за рубежі країни, щоб зробити країну неповторної та цікавою серед інших країн світу, а точніше розкриття інформації щодо походження нашої культури, звичок, традиції та могутності нації та наших воїнів.

5) Культура в майбутньому повинна сприяти формуванню національно-світових цінностей громадян України.

На жаль, на даний момент розвиток управління галуззю культури просувається маленькими діями, бо сила руйнівних ресурсів культури вже відповідає 40% через застосування ворогом ударних БПЛА та інших засобів ураження, що знищують залишки стародавньої української культури та наших предків, що є неодмінною цінним для українського народу. Зараз сферу управління галуззю культури безпосередньо треба зробити доступною користуванні громадянами України, щоб правильно та чітко використовувати культурні ресурси, фінансування культурного забезпечення, а також

функціонування закладів культури. Звичайно країна не стоїть на місці, а відновлює пошкоджену українську інфраструктуру культури країни. Ось до прикладу візьмемо роботу м. Житомира та Житомирської області за 2022- 2023 р. у період воєнного стану:

- Найкращими культурно-масовими заходами 2023 року стали організація та проведення майстер класів для дітей ВПО та дітей вразливих верств населення, репетицій колективів «Під відкритим небом», благодійного аукціону «Україна очима дітей», присвяченого бійцям 95-ої окремої десантно-штурмової бригади;

- концерти на підтримку Збройних сил України, благодійні концерти для ВПО, організація культурно-мистецького відпочинку з денним перебуванням дітей на базі філії-клубу «Соколова гора» з метою надання емоційно-психологічної підтримки;

- створення клубу для людей поважного віку «Ба-Ді CLUB» та туристичного клубу для дітей «Columbus` CLUB», звітний концерт естрадно-духового оркестру «Сурми Полісся»;

- проведення церемоній одруження на базі Дому української культури, для військовослужбовців Збройних сил України які відбувались на безоплатній основі.

Всього за 2023 рік було продемонстровано 58 різних кінофільмів на 1400 сеансах, з них - 810 сеансів були дитячими; кількість глядачів, що відвідали кінотеатр за 2023 рік – 13095 чол., з них дитячого – 6884 чол. До прикладу за період 2022-2023 р було проведено такі заходи:

- 1) 21 січня 2022р. відбувся прем'єрний показ української комедії «Любов і блогери» за участю головного режисера Дмитрия Голумбевського, продюсера Євгенія Таллера та акторів Володимира Остапчука, Богдана Шелудяка, Вікторії Марє, Романа Свечкоренка, Ксюши Манекен, Вадима Новіцького, Івана Кухарчука. Зал заповнений глядачами, неймовірна атмосфера, спілкування та селфі з зірками кіно та соцмереж.

- 2) До Дня пам'яті Захисників України з 24 по 30 серпня 2022р. відбувся

прем'єрний показ українського військового фільму «Снайпер».[Додаток 2.3]. Білий ворон». Фільм відображає рефлексією на перебіг російсько-української війни в 2014 році, в яка охопила Луганську і Донецьку області, а в 2022 році розтеклася кривавою раною по всій території Незалежної України [13].

3) До 115-ї річниці від Дня народження Олега Ольжича, незламного борця за свободу свого народу, 21 липня 2022р. відбувся показ документального фільму «Вогонь самопожертви» та українського мультсеріалу «Пригоди Котигорошка та його друзів». В образі Котигорошки втілені такі риси, як богатырська сила, винахідливість та стійкість у боротьбі з ворогів, вірність, кмітливість.

4) До Дня українського кіно відбулася фотовиставка, присвячена життю і творчості Альфреда Федецького, оператора хронікально-документальних фільмів, майстра світлового живопису, автора найкращих портретів видатних постатей та діячів мистецтва і науки кінця 19-го початку 20-го століть, уродженця Житомира, який провів перші публічні кінопокази в Україні у м. Харкові та вдосконалив кінознімальний апарат [2,4].

5) 25 листопада 2022 р. Відбувся презентаційний показ документального фільму «Спадок Терещенків» за участі продюсерсько-режисерської групи: автор сценарію Наталка Пономарьова та продюсер-відеограф В'ячеслав Пономарьов. «Спадок Терещенків» – серіал про славетний рід та діяльність українських магнатів і меценатів Терещенків, та спадок, який родина залишила після себе.

Основні культурні проекти, які зареєстрували за період 2022 р. :

Програма підтримки ВПО «Відкритий Простір Одномисльців», яка діє на базі міських бібліотек ЛІТера у межах проекту «Університет людей поважного віку». Проведені заходи у межах програми:

- Арт-Пікнік для ВПО-сімей; [Додаток 2.5]
- Табір емоційного відновлення для дітей-переселенців;
- Щотижневі діалоги;
- Майстер-Клас: плетіння у техніці «Макраме»; петриківка-

антистрес, виготовлення виробів із паперової лози.

«Інтелектуальна мережа» - шахові клуби у бібліотеках міста та в рамках проекту - шахові кімнати та шахові куточки у всіх бібліотек-філій міста [1].

«Майстерня крутого журналіста «Цицерон у мікрофон», який у цікавій інтерактивній формі розкриває таємниці професії журналіста для дітей та підлітків. Менторами проекту є досвідчені професіонали, які вчать підлітків:

- реалізовувати власні медійні задуми;
- мистецтву самопрезентації;
- змістовно брати інтерв'ю;
- вміти володіти голосом, жестами, мімікою;
- шукати, писати, а також просувати інформацію в соціальних мережах

тощо.

За даною статистикою роботи м. Житомира та Житомирської області в сфері галузі культури можна визнати те, що управління галуззю культури у воєнний стан не стоїть на місці, а відновлює свою роботу у різних сферах діяльності створюючи комфортні умови для активного культурного відпочинку міста, та тимчасово переміщених осіб (ВПО).

ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 2

Війна приносить глобальні зміни, які впливають не тільки на загальну економіку країни, а на роботу всіх окремих галузей країни, що утворюють суцільну лінію життя країни. Після повномасштабного вторгнення управління галуззю культури зазнало великій змін, нових правил та можливості користуватися культурними ресурсами міст, чи всієї України. Державне управління галуззю діяльності культури після суцільних змін в Україні включає себе реформи для підвищення ефективності та прозорості, стимулювання творчості та розвитку культурної інфраструктури, а також підтримку національної культурної спадщини та розмаїття мистецтв. Зміни

спрямовуються на покращення умов для творчих груп і громадських організацій у сфері культури в нові часи життя країни. Великий масштаб змін у системі управління галуззю культури зазнало напрями діяльності різних сфер культури та їх масового проведення, що скрутно усуває воєнний стан.

За останній рік було впроваджено різного формату заходи: тренінги, творчі вечори, презентації, виставки, конференції, концерти, відкриття нових клубів, аукціон, майстер класи, які проводились майже щоденно по два – три рази на день. Неодмінно, галузь управління галуззю культура виступає зараз, як емоційна розрядка зважаючи на всі події, які відбуваються на даний момент. Водночас, завдяки культурі в умовах глобалізації та інформаційних війн кожна країна має можливість зберегти власну національну ідентичність. Саме тому культурна політика повинна займати важливе місце в діяльності Української держави.

Найпопулярніші заходи, які були проведені на період 2022-2023 рр: прем'єрний показ української комедії «Любов і блогери» за участю головного режисера Дмитрия Голумбевського; прем'єрний показ українського військового фільму «Снайпер»; 21 липня 2022р. відбувся показ документального фільму "Вогонь самопосвяти" та українського мультсеріалу та інші...

Затримки у розвитку управління галуззю культури виникають через недостатність інвестицій у культурні проекти, відсутність чіткої стратегії використання сучасних технологій, бюрократичні перешкоди в управлінських процесах та недостатню увагу до розбудови інфраструктури в цій сфері, але у майбутньому галузь державного управління культурою може зазнати істотних змін. Зокрема, впровадження інноваційних технологій для збільшення доступу до культурних ресурсів та підвищення ефективності управління може стати ключовим фактором. Розвиток міжнародного співробітництва та обміну культурними цінностями також може сприяти розширенню галузі. Крім того, врахування різноманітності та впливу культури на соціальний розвиток може визначити нові напрями політики у цій сфері. Україна, як країна з багатою історією та національною спадщиною.

РОЗДІЛ 3.

ОСНОВНІ НАПРЯМИ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ ГАЛУЗЗЮ ДІЯЛЬНОСТІ КУЛЬТУРИ

3.1. Розроблення новітніх способів залучення громадян до активної участі у житті управління сферою культури.

Навіть при ускладнених умовах функціонування нашої держави, таких як економічні та геополітичні фактори, за останні 7 років відзначається значне підвищення рівня участі громадян України у процесах розробки та реалізації політики. Міністерство культури України активно проводить заходи в сфері культури і мистецтва, регулярно залучаючи організації та представників громадянського суспільства. Важливою та впливовою платформою для консультацій та підвищення обізнаності є Форум «Творча Україна», створений Міністерством культури України. Розвиток управління галуззю культури є важливим кроком у світле майбутнє нашої країни, бо існування нашої могутньої культури повинно залишатися навіки. Головна мета на подальше зростання сфери культури зорієнтоване на створення сприятливих умов для процвітання управління галуззю культури, щоб покращити інші сфери життя. Розвиток системи управління галуззю культури є ключовим для забезпечення культурного розмаїття та високої якості життя у суспільстві. Це сприяє збереженню та підтримці культурної спадщини, стимулює творчість, а також сприяє взаєморозумінню між різними групами населення. Ефективна система управління культурною галуззю сприяє розвитку туризму, економічному зростанню та формуванню ідентичності суспільства. У майбутньому це особливо важливо, оскільки культура стає ключовим фактором в сучасному світі, формуючи цінності та спосіб життя. Громадяни впливають на систему управління галуззю культури через свою участь та взаємодію. Вони можуть висловлювати свої потреби та погляди, брати участь у громадських

обговореннях, а також вказувати на важливі аспекти культурного життя для них.

Громадянська активність може стимулювати зміни в культурних програмах, збільшувати транспарентність управління та забезпечувати репрезентативність в рішеннях, які стосуються культури. Власна участь громадян є важливим чинником у формуванні життєздатної та відкритої системи управління культурною сферою. У майбутньому систему управління галуззю культури може змінити кілька ключових аспектів:

1. Технологічний прогрес – це те, що в несе зміни найбільше, тобто використання новітніх технологій, таких як віртуальна реальність, штучний інтелект та інші інновації, може трансформувати способи творення, представлення та споживання культурних продуктів.

2. Глобалізація та міжкультурна взаємодія - це спосіб, який потрібний для нашого у управління галуззю культури та спілкуванню з іншими іноземними державами, що зорієнтовано на зростання взаємозв'язків між культурами через глобальну комунікацію може вимагати більш гнучких та адаптивних стратегій управління культурою.

3. Зміни в суспільстві, що принесуть зміни після закінчення воєнних дій, що буде заохочувати розширення уявлень про культуру, включаючи більше голосів меншин, різноманітні погляди та сучасні тенденції, може призвести до переосмислення політик та програм.

4. Сталість фінансування - це питання, яке вкрай важливе для нашої країни, бо на даний момент це велика проблема, яка несе за собою великий тягар на розвиток, а в майбутньому потрібно розробити забезпечення стабільного та ефективного фінансування культурних проектів є важливою умовою для збереження та розвитку культурної сфери.

5. Залучення громадськості: – це найкращий вибір розвитку управління галуззю культури, бо громадська частина буде відігравати велику роль, що зосередить більше участі громадян у прийнятті рішень та вплив на культурні

ініціативи може призвести до більш демократичної та репрезентативної системи управління.

Молодь відіграє важливу роль у розвитку управління галуззю культури, бо вони несуть відповідальність за майбутнє нашої країни. Безпосередньо, молодь приносить свіжі ідеї, творчість та новаторські підходи у культурний простір. Їхня здатність дивитися на світ з нового ракурсу може визначити нові тренди та напрямки розвитку. Також, молодь активно використовує цифрові технології у сфері культури. Їхні знання та вміння в інтернет-сфері можуть сприяти ефективному впровадженню технологічних інновацій у культурному управлінні. Часто виявляє інтерес до громадської участі та соціального активізму. Їхня участь у громадських обговореннях та розвитку культурних проєктів може зміцнити відчуття громадянської відповідальності. Неодмінно завдяки своїй відкритості та готовності до спілкування, молодь може сприяти міжкультурній взаємодії та розумінню, сприяючи розвитку культурного плюралізму. Молодь може бути мотором розвитку інклюзивних підходів у культурі, виступаючи за рівні можливості для всіх шарів суспільства у доступі до культурних подій та ресурсів. Тобто, активна участь молоді у культурному управлінні є важливим елементом забезпечення життєздатності та розмаїття культурної сфери в майбутньому.

Для заохочення молоді до розвитку управління галуззю культури та активної участі можна вжити кілька стратегій, які будуть мотивувати до участі у житті і удосконалення культури в цілому, а саме:

- 1) розроблення спеціальних форумів, клубів або мереж, де молодь може обмінюватися ідеями, створювати та реалізовувати проєкти в сфері культури;
- 2) організація відкритих обговорень та консультацій з молоддю стосовно культурних ініціатив та стратегій дозволяє їм висловлювати свої власні думки, а також впливати на прийняття рішення;
- 3) використання сучасних технологій для залучення молоді, наприклад, через онлайн-голосування, мобільні додатки та соціальні мережі, може полегшити їхню участь у культурному управлінні;

4) проведення семінарів, майстер-класів та курсів з управління культурою, які спрямовані на молодь, може підвищити їхню експертність та зацікавленість у цій галузі;

5) забезпечення підтримки та визнання молодіжних ініціатив у сфері культури, наприклад, нагородження та фінансова підтримка, може стимулювати їхню активність – всі ці заходи сприятимуть створенню сталого інтересу молоді до управління галуззю культури та активної участі в формуванні культурного простору.

Не розвиток сфери управління галуззю культури в майбутньому може мати ряд наслідків, який сильно буде відобразитися по свій країні, що понесе за собою великі витрати кадрів, ресурсів та забезпечення фінансової безпеки, та заохочення прийняття участі громадської частини країни, яка є неодмінною складовою системи управління галуззю культури. Без відповідного управління може виникнути загроза втрати та деградації культурної спадщини, що може впливати на ідентичність та самосвідомість суспільства, а також може обмежити розвиток творчості та інновацій в культурній галузі, що є ключовим елементом в сучасному суспільстві. Культурна галузь може бути суттєвим джерелом економічного розвитку через туризм, креативні індустрії та інші галузі, але якщо не створювати та ініціювати проекти щодо розвитку управління галуззю культури в майбутньому - це призведе до втрати економічних можливостей.

Безпосередньо, недостатнє управління може викликати невдоволення громадськості та призвести до втрати довіри до культурних інституцій та органів управління, що знизить % зацікавленості громадян до різних видів сфер діяльності культури. На відміну, відсутність системи управління може спричинити недостатню увагу до міжнаціонального та міжкультурного взаєморозуміння, що може призвести до конфліктів та напруженості у суспільстві, що стимулює навіть розвиток нових конфліктів військового характеру. В цілому, розвиток ефективної системи управління галуззю культури є ключовим для забезпечення культурної стійкості та розмаїття в

майбутньому, тому важливо відноситися чітко та обдуманно до проектування та удосконалення сфери культури, та залучення всіх верств населення, а особливо створення ефективної системи управління галуззю культури (Міністерства культури).

3.2. Удосконалення новітніх цілей розвитку державного управління культури в умовах воєнного стану із залученням громадян України, та іноземних гостей.

Державне управління культурою відіграє важливу роль у забезпеченні розвитку та підтримки культурного сектору в суспільстві. Його завдання включає розробку стратегій, політик та програм, спрямованих на збереження та розвиток культурної спадщини, підтримку та стимулювання творчості, а також забезпечення доступу до культурних ресурсів для всього населення. Управління культурою здійснюється через спеціалізовані державні органи, комітети чи агентства, які відповідають за розробку та виконання політик у галузі культури. Ці органи взаємодіють з культурними установами, громадськістю, творчими групами та іншими зацікавленими сторонами для спільного вирішення завдань культурного розвитку. Однією з ключових функцій державного управління культурою є розподіл бюджетних коштів для фінансування культурних ініціатив та проектів. Це включає в себе підтримку культурних заходів, створення та реконструкцію культурних об'єктів, а також фінансову підтримку творчих груп та митців. Безпосередньо, має важливе значення для забезпечення культурного розмаїття, підтримки творчості та вирішення соціокультурних завдань у сучасному суспільстві. Його ефективна робота сприяє формуванню позитивного образу країни, збереженню національної ідентичності та забезпеченню культурного благополуччя громадян.

У воєнний стан в Україні державне управління галуззю культури стає надзвичайно важливим аспектом для підтримки культурного життя та національного єднання в умовах конфлікту. Деякі можливі аспекти цього управління включають такі завдання, які кожного дня є важливими для життя всієї країни, а саме:

- Захист та збереження історичних та культурних пам'яток стає пріоритетом для запобігання їхньому можливому пошкодженню чи знищенню.

- Незважаючи на складні обставини, важливо підтримувати та стимулювати творчі ініціативи, які можуть зміцнювати національну самосвідомість та єднання.

- Проведення культурних заходів, концертів, виставок та інших подій може відігравати роль у підтримці морального духу суспільства та формуванні позитивного образу країни.

- Забезпечення гуманітарної допомоги для артистів, культурних працівників та їх сімей, які можуть постраждати внаслідок конфлікту.

- Забезпечення доступу до культурних ресурсів та інформації про культурні події для всіх шарів населення незважаючи на обставини. Неодмінно, у воєнний стан державне управління галуззю культури викликається необхідністю врегулювання і пристосування до особливостей ситуації, спрямовуючи свої зусилля на підтримку національної ідентичності та морального стану суспільства.

Удосконалення новітніх цілей розвитку державного управління культурою в умовах воєнного стану може бути спрямоване на забезпечення ефективного управління та підтримки культурної сфери, залучаючи громадян України та іноземних гостей. Ось деякі аспекти, які можна врахувати:

1. Проектування плану дій у сфері культури для миттєвого реагування на зміни, пов'язані з воєнним станом, з урахуванням поглиблення взаєморозуміння та співпраці в умовах кризи.

2. Організація мобільних культурних заходів, які можна швидко переносити та адаптувати до різних регіонів, включаючи території, що

перебувають під впливом воєнного конфлікту.

3. Забезпечення психосоціальної підтримки через культурні ініціативи, спрямовані на полегшення стресу та підтримку емоційного здоров'я - одне з головних завдань.

4. Залучення міжнародних партнерів та організацій до реалізації проектів, спрямованих на підтримку культурного життя та взаєморозуміння партнерів, та країн ЄС.

У воєнний стан в Україні іноземні гості та партнери для галузі культури мають важливе значення та переваги. По-перше, їхні візити можуть служити як вияв солідарності та підтримки в часи неспокою. По-друге, співпраця з іноземними партнерами може сприяти обміну культурним досвідом і створенню платформ для взаєморозуміння через мистецтво та культуру. Такі зусилля можуть сприяти збереженню ідентичності та підтримці культурного розвитку в умовах воєнного конфлікту.

Під час проходження практики було здійснено аналіз , які новітні технології будуть слугувати для державного управління галуззю культури із залученням громадян та іноземних гостей, а саме використовувати віртуальну реальність та розширену реальність, щоб створювати імпресивні виставки та експозиції, які можна досліджувати в онлайн або фізичному форматі. Також, організувати події, концерти та виставки в онлайн-форматі, щоб іноземці могли зручно взяти участь, навіть дистанційно. Розробляти фахівцями додатки для самостійного та інтерактивного вивчення культурних аспектів, надаючи інформацію англійською та іншими мовами, що надасть високу якість надання культурних послуг.

ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 3

Головна мета на подальше зростання сфери культури зорієнтоване на створення сприятливих умов для процвітання управління галуззю культури,

щоб покращити інші сфери життя. Розвиток системи управління галуззю культури є ключовим для забезпечення культурного розмаїття та високої якості життя у суспільстві. Це сприяє збереженню та підтримці культурної спадщини, стимулює творчість, а також сприяє взаєморозумінню між різними групами населення. Ефективна система управління культурною галуззю сприяє розвитку туризму, економічному зростанню та формуванню ідентичності суспільства. Громадяни впливають на систему управління галуззю культури через свою участь та взаємодію. Вони можуть висловлювати свої потреби та погляди, брати участь у громадських обговореннях, а також вказувати на важливі аспекти культурного життя для них. Громадянська активність може стимулювати зміни в культурних програмах, збільшувати прозорість управління та забезпечувати репрезентативність в рішеннях, які стосуються культури.

Одним із головних аспектів на майбутній розвиток є молодь, що відіграє важливу роль у розвитку управління галуззю культури, так як вони несуть відповідальність за майбутнє нашої країни. Безпосередньо, молодь приносить свіжі ідеї, творчість та новаторські підходи у культурний простір. Їхня здатність дивитися на світ з нового ракурсу може визначити нові тренди та напрямки розвитку. Також, молодь активно використовує цифрові технології у сфері культури. Їхні знання та вміння в інтернет-сфері можуть сприяти ефективному впровадженню технологічних інновацій у культурному управлінні.

У воєнний стан в Україні державне управління галуззю культури стає надзвичайно важливим аспектом для підтримки культурного життя та національного єднання в умовах конфлікту, тому важливо впливати на майбутній розвиток сфери управління галуззю культури, бо вона пов'язує інші сфери діяльності країни. Удосконалення новітніх цілей розвитку державного управління культурою в умовах воєнного стану може бути спрямоване на забезпечення ефективного управління та підтримки культурної сфери, залучаючи громадян України та іноземних гостей.

ВИСНОВКИ

У кваліфікаційній роботі розв'язано актуальну наукову і практичну частину з питання державного управління сферою культури у воєнний стан.

Основними результатами визначення наукової значущості і новизни кваліфікаційної роботи полягають у наступному:

1) У результаті аналізу літературних джерел було розкрито питання суть в теперішніх умовах державного управління галуззю культури безпосередньо тісно пов'язано з органами державного управління. Ми вважаємо, що державне управління культури, як і будь-яка інша сфера країни, має базуватися на ефективних та визначених у часі стратегіях, які виконують функцію двостороннього діалогу з громадськістю та культурними провайдерами. . Освітні послуги мають бути відкритими, контрольованими та дотримуватися принципу підзвітності. Було обрано три зацікавлені сторони, які взаємодіють одна з одною та визначають сферу та управління культурою. А саме такі: національні (національні (центральні) та місцеві урядові організації на усіх рівнях (Мінкультури), молоді та спорту України, органи виконавчої влади, що забезпечують формування та реалізують державну політику у сфері культури, надавачі освітніх та інших послуг у сфері галузі культури (державні та приватні позашкільні заклади), середня, вища професійна освіта, а також профспілки; громадські організації тощо). В Україні наразі настав період масових змін, які стосуються управління галуззю культури та інших будь-яких інших напрямків діяльності, тому важливим завданням є розуміння влади і народу цінного значення культури для кожного громадянина України.

2) Проаналізовано державне управління галуззю діяльності культури після суцільних змін в Україні та Житомирі у період воєнного стану, що зорієнтовано на реформи для підвищення ефективності та прозорості, стимулювання творчості та розвитку культурної інфраструктури, а також підтримку національної культурної спадщини та розмаїття мистецтв. Зміни спрямовуються на покращення умов для творчих груп і громадських

організацій у сфері культури в нові часи життя країни. Було проведено два опитування на дві важливі теми : « Що заважає відвідувати культурні заходи у воєнний стан?». Результати відповідей стало відомо те, що більший відсоток відносяться до двох фактів, які впливають на відвідування культурних заходів у воєнний стан - це війна, як одна з причин (34%), та брак вільного часу (16%), що означає залежність вільного та спокійного відпочинку під час військового стану, а також другою темою було: « Аналіз якості культурних подій?». Результатами було визначено те, що громадяни найбільше задоволені поваленням нових творів та фільмів від початку повномасштабного вторгнення на територію України.

3) На даний момент розвиток управління галуззю культури просувається маленькими діями, бо сила руйнівних ресурсів культури вже відповідає 40% через застосування ворогом ударних БПЛА та інших засобів ураження, що знищують залишки стародавньої української культури та наших предків, що є неодмінною цінним для українського народу. Зараз сферу управління галуззю культури безпосередньо треба зробити доступному користуванні громадянами України, щоб правильно та чітко використовувати культурні ресурси, фінансування культурного забезпечення, а також функціонування закладів культури. Звичайно країна не стоїть на місці, а відновлює пошкоджену українську інфраструктуру культури країни. Незважаючи на складність сучасних умов, у яких працює наша держава (економічні, геополітичні фактори), за останні п'ять років рівень участі громадян України у процесі формування та реалізації політики значно зріс. Міністерство культури України регулярно запрошує громадські організації та представників для організації заходів у сфері культури та мистецтва. Форум «Креативна Україна», створений Міністерством культури України, є одним із найважливіших і впливових майданчиків для консультацій та підвищення рівня обізнаності багатьох зацікавлених сторін. Крім того, Національна комісія України у справах ЮНЕСКО завжди докладає зусиль для підвищення обізнаності про Конвенцію

про охорону всесвітньої культурної і природної спадщини через публічні форуми та пряме спілкування з об'єднаннями громадянського суспільства.

4) Розвиток управління галуззю культури є важливим кроком у світле майбутнє нашої країни, бо існування нашої могутньої культури повинно залишатися навіки. Головна мета на подальше зростання сфери культури зорієнтоване на створення сприятливих умов для процвітання управління галуззю культури, щоб покращити інші сфери життя. Розвиток системи управління галуззю культури є ключовим для забезпечення культурного розмаїття та високої якості життя у суспільстві. Це сприяє збереженню та підтримці культурної спадщини, стимулює творчість, а також сприяє взаєморозумінню між різними групами населення. Ефективна система управління культурною галуззю сприяє розвитку туризму, економічному зростанню та формуванню ідентичності суспільства. У майбутньому це особливо важливо, оскільки культура стає ключовим фактором в сучасному світі, формуючи цінності та спосіб життя. Громадяни впливають на систему управління галуззю культури через свою участь та взаємодію. Вони можуть висловлювати свої потреби та погляди, брати участь у громадських обговореннях, а також вказувати на важливі аспекти культурного життя для них.

5) Розвиток управління галуззю культури є важливим кроком до кращого майбутнього нашої країни, тому що наша сильна культура має тривати вічно. Основною метою подальшого розвитку сфери культури є створення сприятливих умов для розквіту управління культурною сферою з метою покращення інших сфер життя. Розвиток систем управління культурною є ключовим для забезпечення культурного розмаїття та високої якості життя в суспільстві. Це допомагає захистити та зберегти культурну спадщину, стимулювати творчість і сприяти взаєморозумінню між різними людьми. Ефективні системи управління культурним сектором сприяють розвитку туризму, економічному зростанню та формуванню соціальної ідентичності. Це буде особливо важливо в майбутньому, оскільки культура стане ключовим

фактором сучасного світу, формуючи цінності та стиль життя. Громадяни впливають на систему управління культурним сектором через участь і взаємодію. Вони можуть висловлювати свої потреби.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

- 1) https://osvita.ua/vnz/reports/gov_reg/18618/
- 2) <https://niss.gov.ua/doslidzhennya/gumanitarniy-rozvitok/osoblivosti-suchasnogo-organizaciynogo-ta-zakonodavchogo>
- 3) Про схвалення Довгострокової стратегії розвитку української культури – стратегії реформ. Розпорядження Кабінету Міністрів України; Стратегія від 01.02.2016 № 119-р. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/119-2016>
- 4) Городецька І.А. Адміністративне право України. Загальна частина: навч. Посіб. / І.А. Городецька. – Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2011. – 192 с.
- 5) Дорош Т.Л. Основні принципи державного управління сферою культури / Т.Л. Дорош// Актуальні проблеми державного управління – 2011. №2(40). – С.149-156.
- 6) Цілі сталого розвитку 2016-2030. Організація Об'єднаних Націй в Україні. un.org.ua/ua/tsili-rozvytku-tysiacholittia/tsili-staloho-rozvytku.
- 7) Біла книга щодо європейського урядування «Зміцнення демократії в Європейському Союзі». Програма роботи». Європейська Комісія, Брюссель, SEC (2000) 1547/7.
- 8) Офіційний сайт Європейської Комісії – http://ec.europa.eu/culture/our-programmes-and-actions/doc411_en.htm.
- 9) Офіційний сайт Представництва ЄС в Україні – URL: http://eeas.europa.eu/delegations/ukraine/eu_ukraine/eastern_partnership/eastern_partnership_uk.htm.
- 10) <https://niss.gov.ua/doslidzhennya/gumanitarniy-rozvitok/prioritetni-napryami-rozvitku-derzhavnoi-kulturnoi-politiki-v> . Пріоритетні напрями розвитку державної культурної політики в системі національної безпеки.
- 11) https://www.google.com/url?sa=t&source=web&rct=j&opi=89978449&url=https://zak.tax.gov.ua/media-ark/news-ark/568492.html&ved=2ahUKEwiAnp2lke6CAxUBXvEDHZq_B7kQFnoECBMQAQ&usg=AOvVaw0J9BXE2u3GQ5nP0YB540HL

12) https://www.google.com/url?sa=t&source=web&rct=j&opi=89978449&url=https://suspilne.media/amp/culture/538361-akimi-mae-buti-ministerstvo-kulturi-pid-cas-povnomasstabnoi-vijni-pozicia-predstavnikiv-kulturnoi-spilnoti/&ved=2ahUKEwiB-d3Cke6CAxULQfEDHZLCCeAQFnoECA4QAQ&usg=AOvVaw0wkZjJgg3sX46dj2ue8_Nt

13) <https://decentralization.gov.ua> > news Про діяльність закладів культури під час війни говорили на інформаційній.

14) <https://studies.in.ua/shpora-culture/529-2-struktura-kulturi.html> .
Структура культури.

15) <https://ru.osvita.ua/vnz/reports/culture/11527/>. Понятно про основні стратегії розвитку культури.

16) <https://uahistory.co/book/ukraine-culture-history-textbook-palm-2013/2.php>

17) https://uk.m.wikipedia.org/wiki/%D0%A1%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%B5%D0%BC%D0%B0_%D0%B. Система державного управління.

18) https://ipiend.gov.ua/wp-content/uploads/2018/07/zelenko_systema.pdf .

19) <https://periodicals.karazin.ua/law/article/view/>.

20) <https://zt-rada.gov.ua/?departments=17> . Житомирська міська рада.

21) <https://zt-rada.gov.ua/files/upload/sitefiles/doc1656052159.pd>. Положення про управління галуззю культури м . Житомир, та Житомирській області.

22) 14. Борисенко Д. В. Сучасні моделі реалізації державної політики у сфері культури в розвинених країнах світу / Д. В. Борисенко // Актуальні проблеми державного управління 2(54)/2018, с. 7-8.

23) 18. Культура. Статистичні дані. Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.

24) Гриценко О. Культурна політика: Концепції й досвід : навч. посіб Київ : Ін-т держ. управ. і самовряд. при Кабінеті Міністрів України, 1994. 60 с.